

Polska

LIZBONA I DOLINA TAGU

2016-01-11 14:52:07

Region Lizbony obejmuje część tzw. Wielkiej Lizbony (Grande Lisboa) oraz Półwysep Setúbal. Jako jednostka terytorialna o powierzchni około 3.000 km² region Lizbony posiada najdłuższą spośród wszystkich regionów Portugalii kontynentalnej linię brzegową – jej łączna długość to 321 km.

Region ten dysponuje ponadto wieloma obszarami naturalnymi objętymi ochroną środowiska, jak np. sieć obszarów wliczonych do programu Natura 2000, parki krajobrazowe i rezerваты przyrody o bogatej bioróżnorodności.

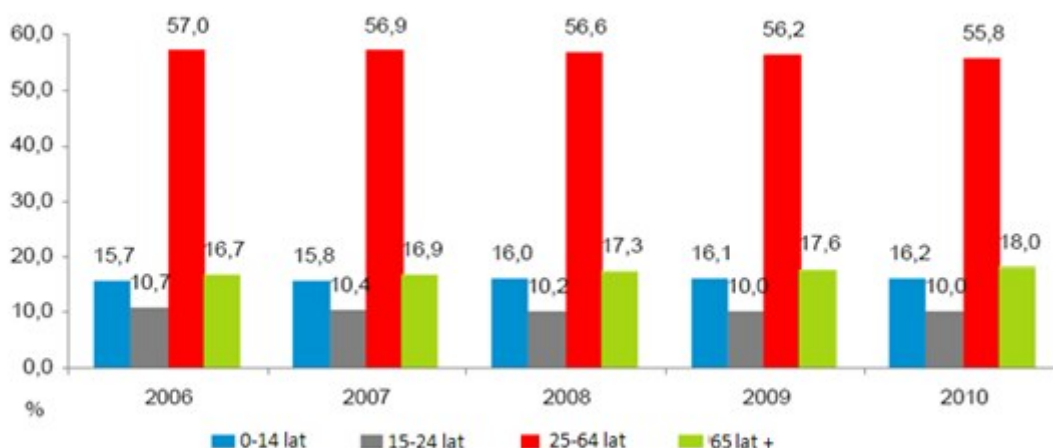
W pod względem turystycznym region Lizbony konkuruje z Algarve o pierwsze miejsca w rankingu najpopularniejszych destynacji turystycznych i największych dochodów z tego sektora.

Ludność

Region skupia drugą co do wielkości grupę ludności w Portugalii, tuż po regionie Północnym, w tym około 28,7% młodej ludności (0-14 lat) całej Portugalii (grupa ta stanowi 16,2% ludności regionu). Liczba ludności regionu zanotowała wzrost o 0,32% w roku 2010, którego udział w przyroście ludności całego kraju był najwyższym spośród wszystkich regionów Portugalii (0,23%).

Liczba ludności zamieszkałej w tym regionie na dzień 31.12.2010 r. wynosiła 2,8 mln osób, rejestrując wzrost o 0,6% w ciągu 10 lat. Według prognozy Eurostat na rok 2025 ludność w Regionie Lizbony wyniesie 2,9 mln mieszkańców. Przyrost demograficzny jest dodatkowo spowodowany ruchami migracyjnymi, co wpływa także na jego wielokulturowy charakter.

Ludności / podział wg wieku

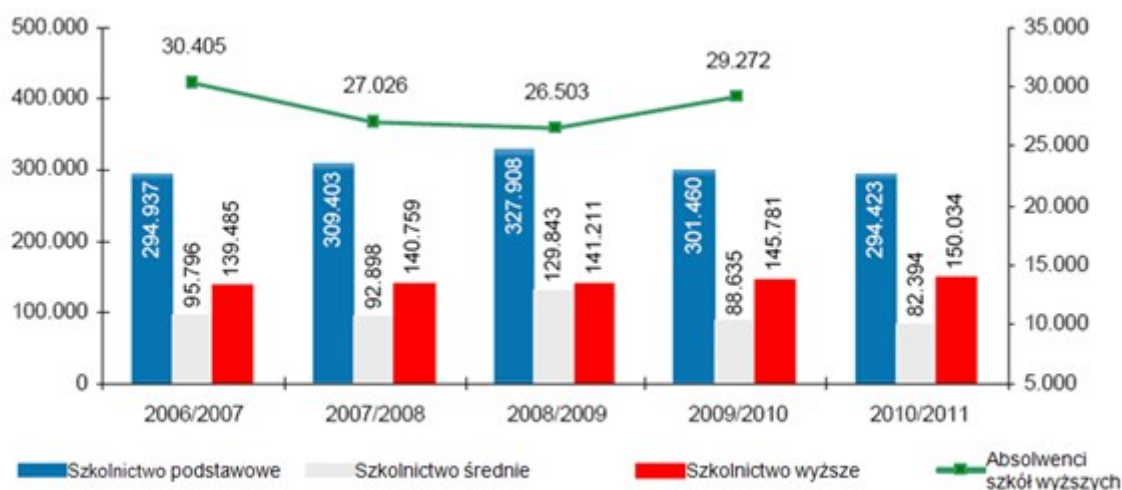
Źródło: INE

Edukacja

W roku szkolnym 2010/2011 uczniowie uczęszczający do szkół podstawowych i średnich stanowili odpowiednio około 27,6% i 25,4% całkowitej liczby uczniów w kraju.

W latach między 2006/2007 i 2010/2011 liczba studentów w szkolnictwie wyższym wzrosła o 7,6%. Region Lizbona wykazuje wyższy od średniej krajowej odsetek osób kształcących się na wszystkich poziomach szkolnictwa.

Liczba uczniów wg stopnia nauczania / liczba absolwentów

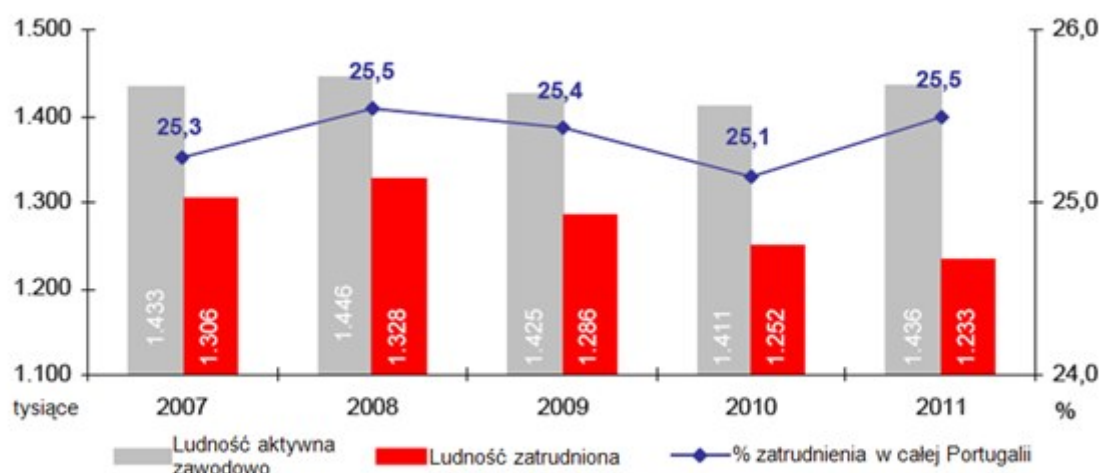
Źródło: GEPE, MEC

W roku akademickim 2010/2011 w 98 instytucjach szkolnictwa wyższego istniejących w Regionie Lizbony zarejestrowało się ponad 150.000 studentów, z czego dyplom uzyskało 29.025 absolwentów (36,9% wszystkich absolwentów w kraju). Najczęściej wybieranymi kierunkami były specjalizacje ekonomiczne (zarządzanie/ekonomia/rachunkowość), inżynieria i matematyka oraz medycyna (odpowiednio: 16,7%, 14,9% i 12,2% studentów oraz 15,7%, 10,8% i 16,5% absolwentów). Około 29% studentów wybrało kierunki związane z dziedziną nauk i technologii.

Zatrudnienie

Ludność aktywna zawodowo (2011): 1,4 mln osób (26% ogółu krajowego). Ludność zatrudniona (2011): 1,2 mln osób (26% ogółu krajowego). Region reprezentował w 2011 roku wysoką stopę zatrudnienia: 51,8% oraz stopę aktywności zawodowej: 60,3% (ludność od 15 roku życia włącznie).

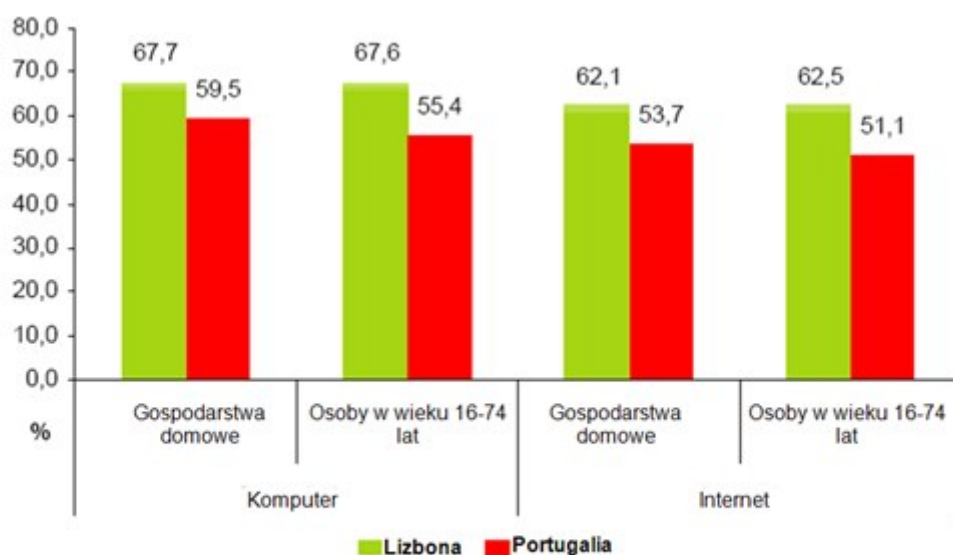
Ludność aktywna zawodowo / Zatrudnienie

Źródło: INE

Dostęp do komputera i Internetu

Okolo 68% osób w wieku 16-74 lat korzysta z komputera, a ponad 60% ma dostęp do Internetu.

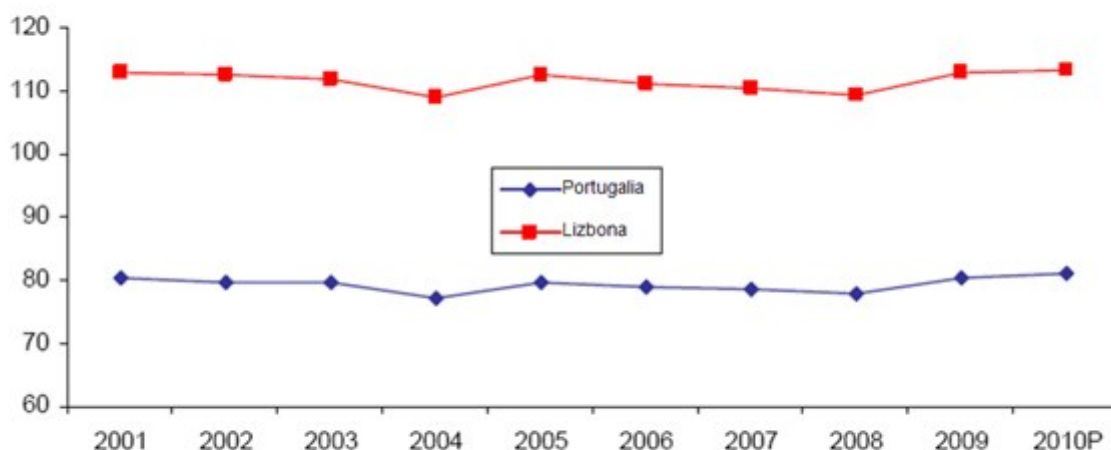
Źródło: INE

Gospodarka

Produkt Krajowy Brutto Regionu Lizbony wyniósł w 2010 r. 64,3 mld euro, co stanowiło 37% PKB Portugalii oraz reprezentowało wzrost o 3,1% w porównaniu z rokiem 2009.

Ze względu na swoją rolę i znaczenie gospodarcze Lizbona zajmuje pierwsze miejsce w tworzeniu PKB Portugalii z udziałem 37%, także w produktywności, która przekracza średnią krajową, w inwestowaniu i dochodzie brutto rodzin. Również pod względem dochodów per capita Lizbona jest jedynym regionem Portugalii, dorównującym średniej europejskiej – 22.700 euro w 2010 roku (140:Portugalia = 100; 113: UE27 = 100).

Produkt krajowy brutto (PKB) na osobę, mierzony parytetem siły nabywczej (wskaźnik UE27=100)

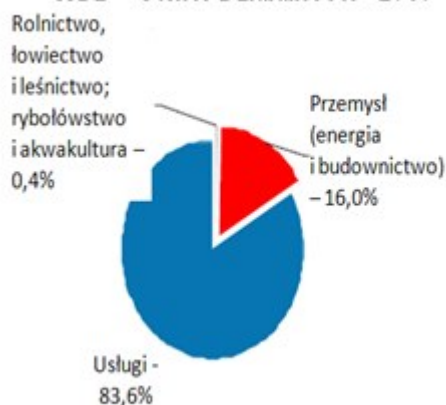

Źródło: INE

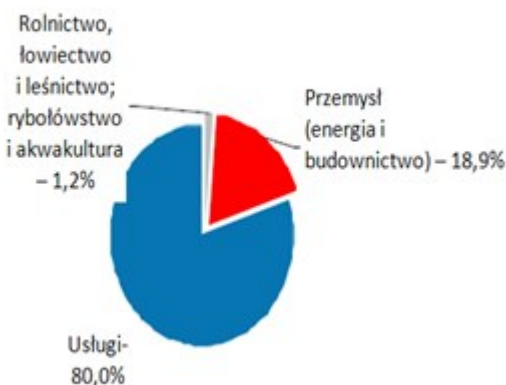
P = wstępne dane

Średnia roczna stopa wzrostu Produktu Regionalnego Brutto w latach 2001-2010 wyniosła 3,1% (średnia krajowa 2,8%).

WDB – Sektor Działalności - 2010

Zatrudnienie – Sektor Działalności - 2010

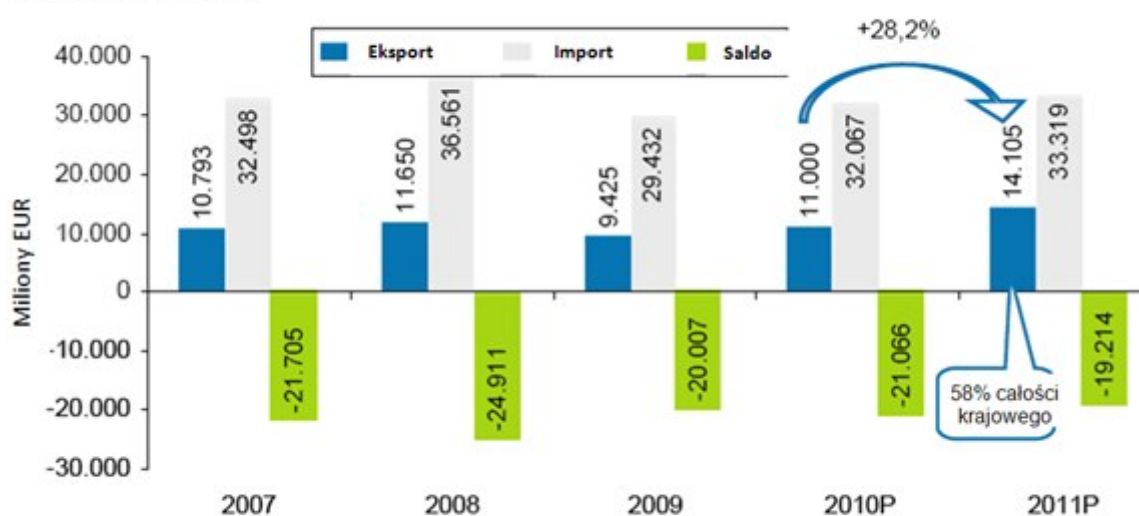
Źródło: INE

Lizbona jest regionem o najwyższych obrotach handlowych, które w roku 2009 wyniosły 160,3 mld euro (24,2 mld euro przemysł przetwórczy), co stanowi 47,7% całkowitych obrotów krajowych i 34,3% obrotów w przemyśle przetwórczym kraju.

Zauważalna jest silna tercjalizacja aktywności gospodarczej w regionie (handel, nieruchomości i budownictwo), pomimo znaczącej wagi sektora przemysłowego na Półwyspie Setúbal (27,3% WDB i 27,8% zatrudnienia). Dynamika konkurencji i innowacji jest dodatkowo wzmocniona zróżnicowaniem sektorów gospodarki w regionie Lizbony: rolno-spożywczego, budowlanego i materiałów budowlanych, chemicznego, farmaceutycznego, biotechnologicznego, środków transportu, samochodowego, oraz usług (programowanie, telekomunikacja, logistyka, finansowość, dystrybucja, turystyka).

Lizbona to również region wyróżniający się znaczną aktywnością eksportową (33% całości eksportu krajowego w 2010 r). Pomimo tego, że jest to drugi po Północy obszar Portugalii posiadający największą liczbę firm eksportujących, to właśnie tutaj koncentruje się większość wykwalifikowanej siły roboczej oraz największa liczba firm działających w sektorze nowych technologii. Tym niemniej bilans handlowy wykazuje deficyt, mimo odnotowania wzrostu eksportu o 28% w roku 2011.

Wymiana handlowa

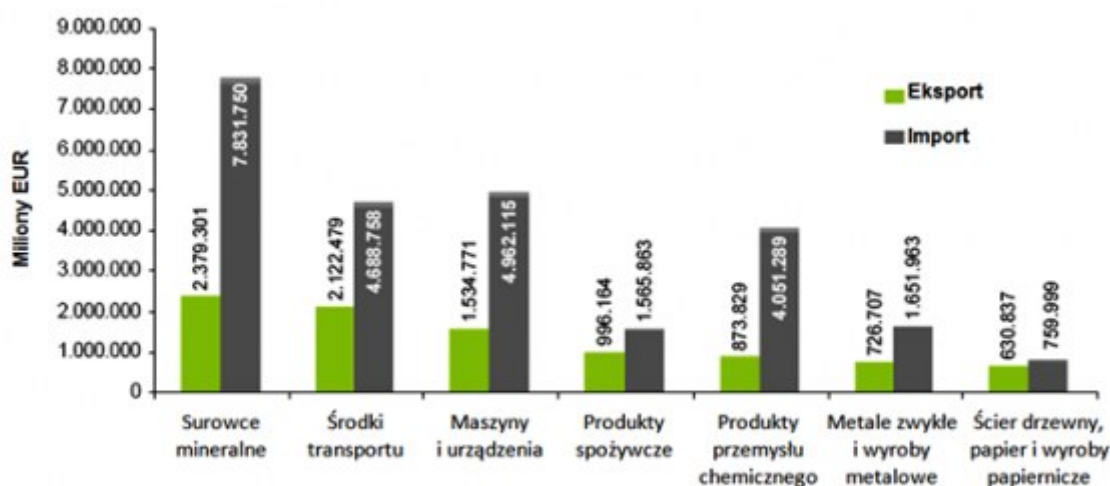
Źródło: INE (opublikowane dane)

P = Przewidywania (2010-2011)

Pięciu głównych odbiorców produktów z tego regionu to: Hiszpania, Niemcy, Angola, Francja i Wielka Brytania. Ponad połowę eksportu stanowiły produkty przemysłowe i środki transportu (znaczący udział w całkowitej wartości sprzedaży miała fabryka samochodów Autoeuropa). Odsetek eksportu produktów zaawansowanej technologii w 2011 roku wyniósł 4,2%, ze szczególnym znaczeniem podregionu Grande Lisboa (4,8%).

Wymiana handlowa – Główne produkty, 2010P

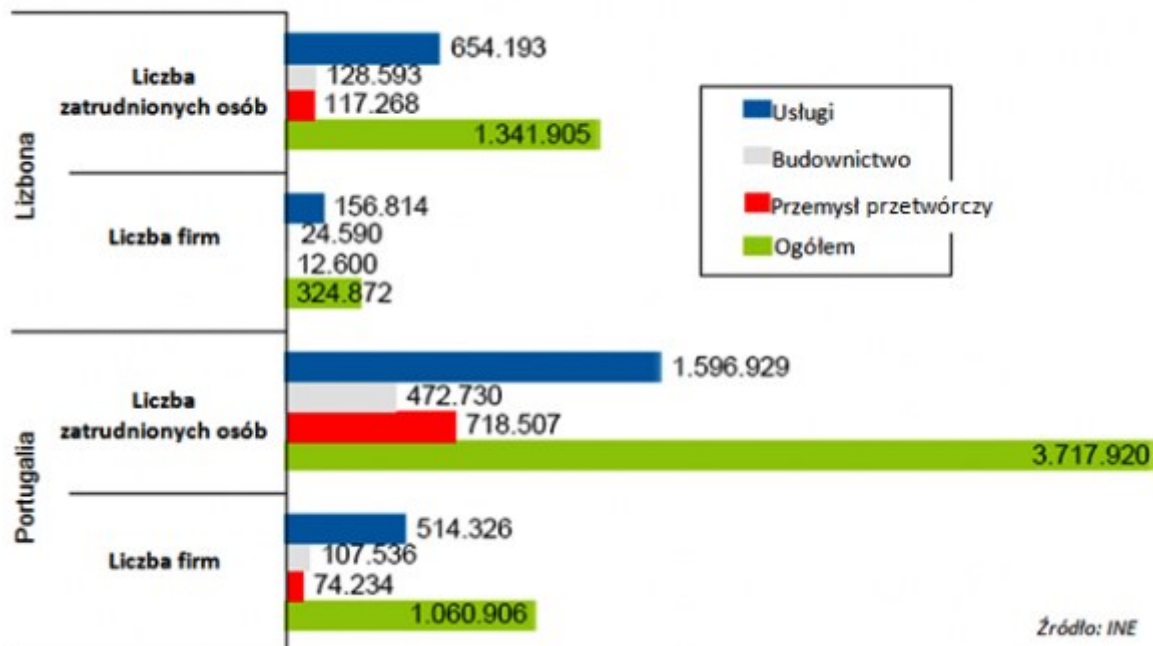

Źródło: INE (opublikowane dane)

P = Przewidywania

W regionie działa ponad 324 tys. przedsiębiorstw (31% wszystkich przedsiębiorstw w kraju), których łączne obroty to ponad 160 mld euro (47,7% całości obrotów krajowych) i które zatrudniają ponad 1,3 mln pracowników (ponad 1/3 wszystkich miejsc pracy w kraju). W roku 2010 roku liczba przedsiębiorstw eksportujących wynosiła 5.919 (33% ogółu).

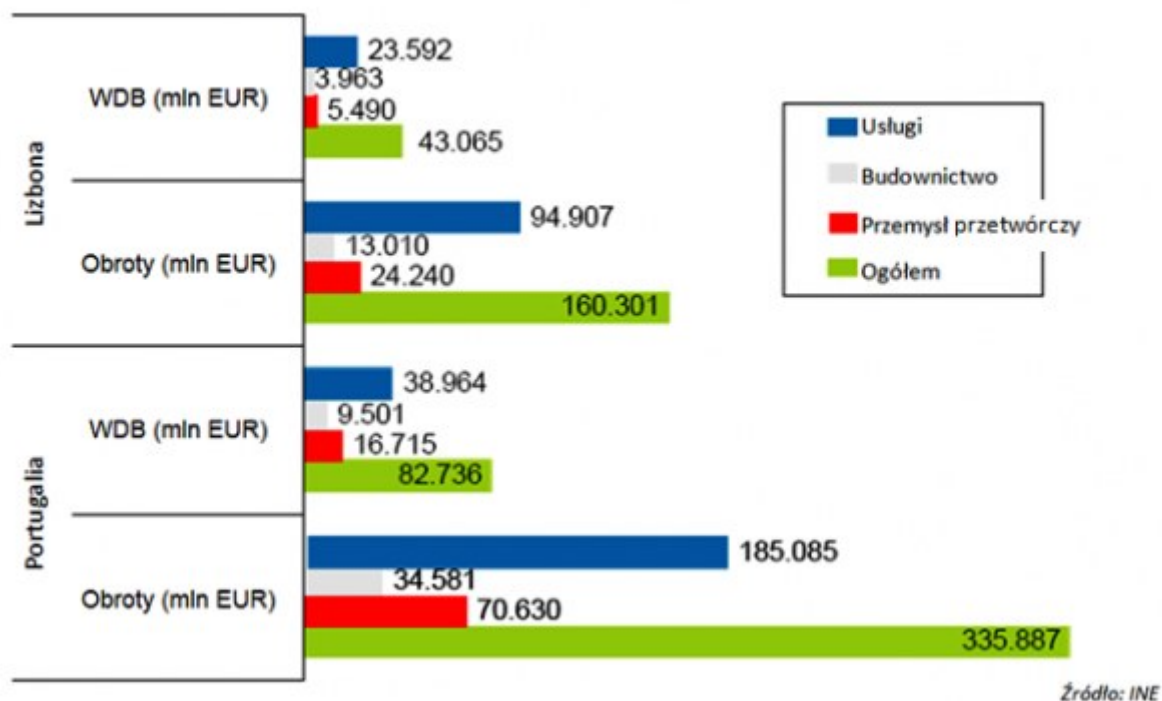
Przedsiębiorstwa - Liczba i ilość zatrudnionych osób, 2009

Źródło: INE

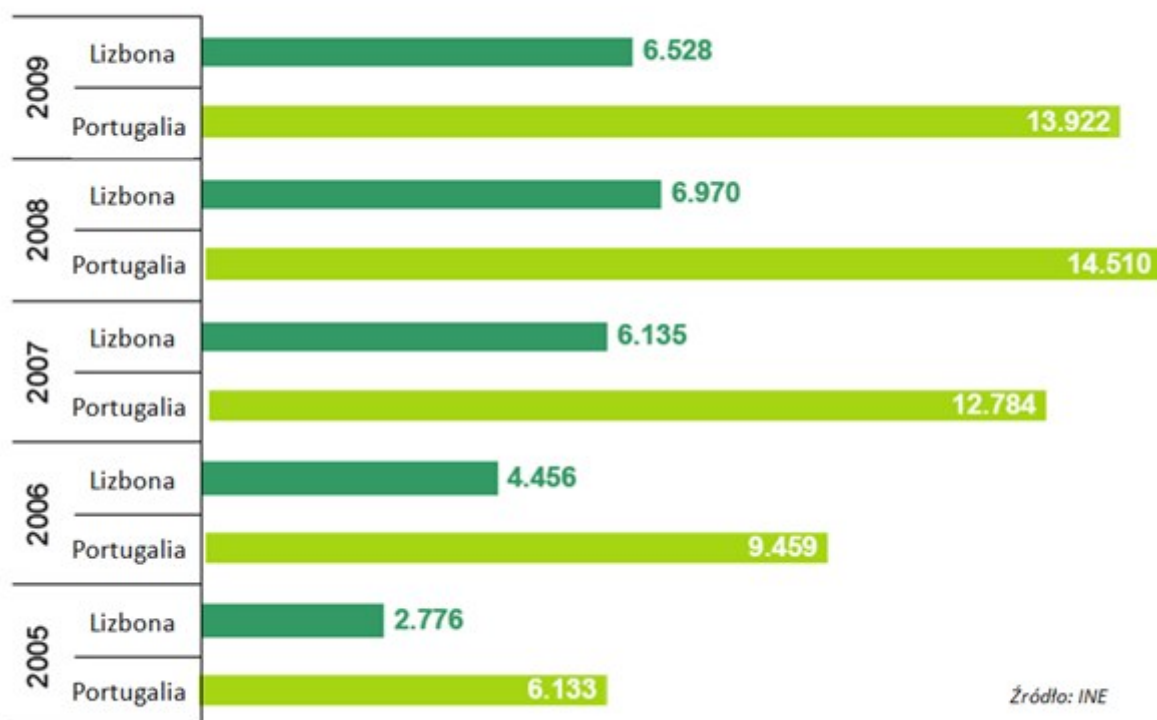
Przemysł przetwórczy jest reprezentowany przez ponad 12 tys. przedsiębiorstw, których obroty wynoszą blisko 25 mld euro (34% obrotów wszystkich przedsiębiorstw przemysłu przetwórczego w kraju) i zatrudniają około 117 tys. pracowników. Wyróżniają się następujące branże: spożywcza (13,7% obrotów całego przemysłu przetwórczego), samochodowa (9,1%), minerałów niemetalicznych (6,3%) i naprawa maszyn i wyposażenia (5,2%).

Przedsiębiorstwa – Obroty handlowe i WDB, 2009

W regionie Lizbony obserwuje się także relatywnie duże nagromadzenie uniwersytetów, laboratoriów i innych obiektów infrastruktury naukowej i technologicznej w zakresie B+R. W regionie działa 1 075 ośrodków badawczych (B+R) o światowym prestiżu.

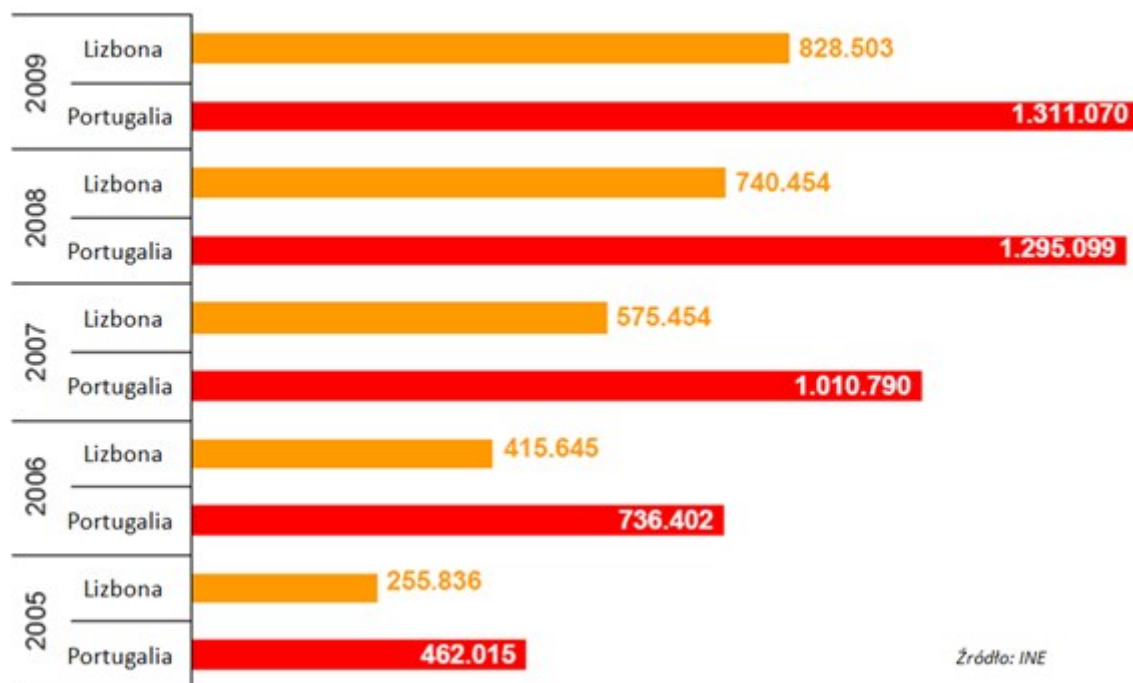
Przedsiębiorstwa – Zatrudnieni w obszarze B+R (w tysiącach)

W latach 2005-2009 zatrudnienie w dziedzinie B+R w przedsiębiorstwach wzrosło ponad dwukrotnie, a wydatki na B+R ponad trzykrotnie (z 256 do 829 mln euro).

Przedsiębiorstwa – wydatki na obszar B+R (w tysiącach euro)

ANEKS STATYSTYCZNY

Ogólne informacje dot. Regionu Lizbony i Doliny Tagu

Stolica	Lizbona
Powierzchnia	3.001,9 km ² (3,3% Portugalii kontynentalnej)
Ludność (2010)	2,840 mln mieszkańców; Gęstość zaludnienia: mieszkańców/km ² : 946
Podregiony	Grande Lisboa i Półwysep Setúbal
Okręgi	18 (5,8,2% wszystkich w kraju)
Krajobraz	Występowanie plaż i wielu zielonych terenów
Główne rzeki	Tag i Sado

Sektor rolniczy (główna działalność rolnicza)	Posiada bardzo żyzne tereny na obszarach przyrzecznych. Główne uprawy: zboże, owoce, wino i warzywa.
Sektor przemysłowy (główne gałęzie przemysłowe)	Ten region gromadzi wiele średnich i dużych firm działających w przemyśle przetwórczym, jak np.: petrochemia, stocznia, hutnictwo żelaza, przemysł samochodowy, tekstylny, wydobywanie soli, kamieniołomy, rybołówstwo i wino.
Liczba eksportujących firm (2010)	5.919 (33% ogółu)
Infrastruktura	2 porty morskie (Lizbona i Setubal); 241,4 km sieci kolejowej (w tym 55,2km sieć zelektryfikowana, 189,2 km o podwójnej trakcji); 1 krajowy port lotniczy w Lizbonie i 2 regionalne w Cascais (Tires), Alcochete; wielofunkcyjne Centrum Logistyczne w Poceirão - LOG Z.
Usługi	Region Centralny skupia znaczną część firm działających w zakresie usług, przy czym sektor turystyki odgrywa najważniejszą rolę.

Podstawowe wskaźniki

	2006	2007	2008	2009	2010
PKB [w mln euro]	57.087	59.579	63.880	62.910	64.275 (w 2011 r. - 63.576 *)

PKB per capita [w tys. euro]	20,5	22,3	22,7	22,3	22,7 (w 2011 r. 22,4 *)
Wartość Dodana Brutto - WDB [w mln euro]	48.864	53.867	55.459	55.518	56.309 (w 2011 r. - 55.484*)
Inwestycje brutto w kapitale trwałym [w mln euro]	11.218	12.590	12.648	11.827	11.276
Dochód brutto rodzin [w mln euro]	35.827	39.128	40.912	40.144	-
Zatrudnienie [w tys. osób]	1.370	1.458	1.486	1.458	1.453 (w 2011 r. . 1.233*)

* przewidywania

Źródło: INE - Narodowy Instytut Statystyki w Portugalii

Dane uzyskane na podstawie opracowania „As Regiões de Portugal - Região Lisboa” portugalskiej Agencji ds. Inwestycji i Handlu Zagranicznego Portugalii (Agência para o Investimento e Comércio Externo de Portugal).

INNOWACYJNA GOSPODARKA
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

**MINISTERSTWO
ROZWOJU**

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt jest współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego